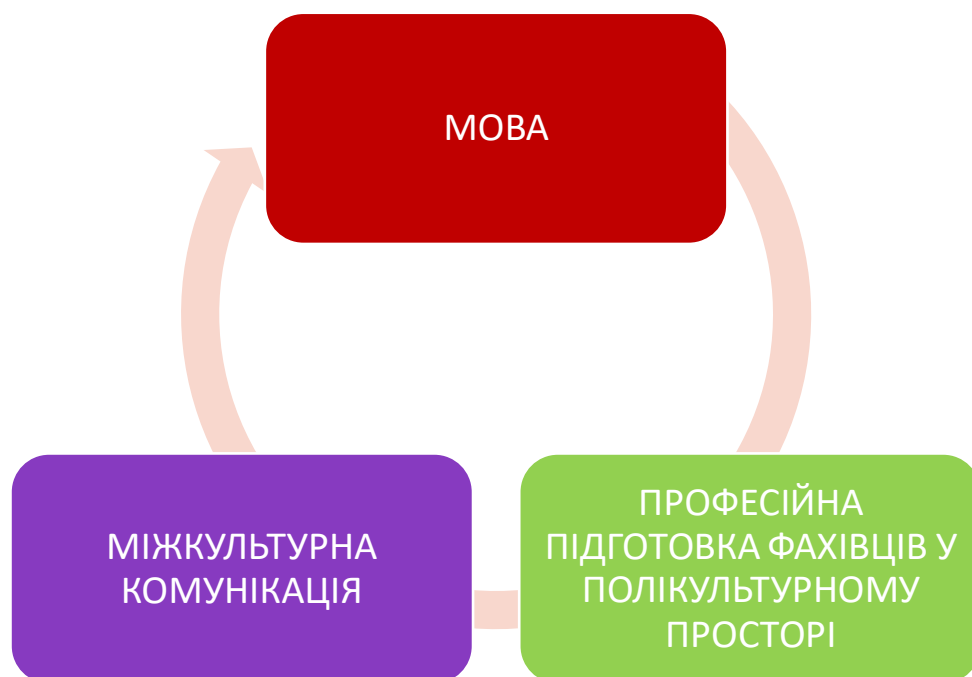

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

ХАРБІН – 2023

ОДЕСА – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»

Інститут педагогічної освіти і

освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Україна)

Харбінський інженерний університет (КНР)

Намсеульський університет (Республіка Корея)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Харбін – 2023

Одеса – 2023

УДК: 80+37.134]:008-021.3(051)

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 9 від 27 квітня 2023 року)*

Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал. – Випуск 6. – Харбін : Харбінський інженерний університет, 2023 – 101 с.

© Харбінський інженерний університет (м. Харбін, КНР), 2023
© Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна), 2023

Світлана Наумкіна

*доктор політичних наук, професор, завідувача кафедрою політичних наук,
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний Університет імені К.Д. Ушинського»
Одеса, Україна*

Алевтіна Пехник

*кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних теорій
Національний університет «Одеська юридична академія»
Одеса, Україна*

МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ В АСПЕКТІ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

***Ключові слова:** комунікація, геополітика, культура, взаємодія, політичний процес.*

Вступ. У сучасному світі виявляється чимало проблем національного, регіонального та глобального рівня, що мають настільки глибоке коріння, що це визначає їхнє сприйняття як історично зумовлених. Проблеми глобального світопорядку, що формується, вимагають нового рівня осмислення багатьох питань світового розвитку. Разом з тим, не можна ігнорувати ті підходи, які в минулому допомагали зрозуміти особливості політичних процесів за допомогою мови, політичної символіки тощо. Невипадково в останні роки інтерес до подібних підходів помітно зріс. За допомогою таких знань робляться дуже успішні спроби розібратися в картині світу, виявити елементи геополітичного коду, які допомагають виявити єдині основи традицій та звичаїв різних країн та народів. А далі за допомогою таких елементів реально побудувати сучасну модель їхньої співпраці. «Геополітичне становлення будь-якої держави, – на думку Н. Печко, – передбачає формування конкретної внутрішньої та зовнішньої політики, остання з яких охоплює широкий спектр взаємовідносин на міжнародному просторі та тісну політичну взаємодію. Ефективність будь-якої політики значною мірою залежить від стилю комунікації, її смислового та прагматичного наповнення, обраних комунікативних стратегій і тактик» [2].

Якщо задуматися про те, як сучасні політичні конфлікти та методи їх вирішення впливають не тільки на світову політику, а й на становище та безпеку людини, то стане зрозумілою необхідність формування нових підходів до їх врегулювання. Бажано, щоб цей підхід враховував можливості контактів навіть непримирених сторін на міжкультурному ґрунті діалогу. І тут на передній план виходить проблема, яка стосується процесу міжкультурної взаємодії, яка не менш важлива ніж питання економічного, соціального чи військово-політичного розвитку. У світі, як і раніше, виявляється дефіцит розуміння, а з цим приходиться усвідомлення значущості подальшої розробки міжкультурного інструментарію комунікації, вивчення та використання накопиченого позитивного досвіду та дистанціювання від практики, яка давала негативні результати.

Методи. Теоретична основа роботи полягає в аналізі ключових політичних, антропологічних та філософських концепцій, що стосуються міжкультурної комунікації та діалогу культур, виявлення спільних рис і певних відмінностей. Порівняльний аналіз як ключовий метод дозволив побачити суттєві риси підходів

щодо інтерпретації понятійного апарату. Це стосується категорій «міжкультурний діалог», «міжкультурна комунікація», «діалог культур». Проблематика діалогу культур переважно аналізується у контексті філософсько-політичної методології, в межах якої здійснюється порівняльний аналіз різних концепцій.

Результати і обговорення. Уся історія людства – це діалог, який пронизує все наше життя. Він є засобом здійснення комунікаційних зв'язків, умовою порозуміння людей, з найбільш сприятливою основою для розвитку міжетнічних та міжнаціональних відносин. Глобалізація та глобалізаційні процеси сприяють діалогу культур. Проблеми відкритості до діалогу та взаєморозуміння в сучасному світі набувають глибокого характеру, а інформаційне суспільство створює сприятливі умови реалізації процесу діалогу культур. В інформаційному суспільстві складаються нові форми масової комунікації, соціально-політичного спілкування, стилі мислення та способу життя, нові парадигми політики та управління. Форми міжкультурної комунікації включають в себе практики. Це планування мережі, формування доступних контактів, навчання та пов'язані стратегії для глибокого розуміння інших культур.

Коли ми говоримо про концептуальні підходи до розуміння комунікації, діалогу, взаємодії, то привести пропозицію Б. Слющинського, який виділяє декілька «конкретно-наукових підходів: по-перше, це різні підходи технократичного і інтеракційного характеру; по-друге, в межах інтеракціонізму вчені розділились у вирішенні питання про те, як пояснити комунікацію – посиланнями на індивідуально усвідомлену діяльність чи у якості похідної від соціальної структури» [3, с. 15].

П. Кучмій визначає «концептуальні підходи до вивчення міжкультурної взаємодії як важливий чинник міжнародних відносин і одним з пріоритетних напрямків зовнішньої політики західних держав та реалізації їх зовнішньополітичних інтересів». На його думку, вони базуються «на теорії багатовимірності та динамічності міжнародних процесів і глобального розвитку. Це передбачає здійснення аналізу взаємодії основних векторів цього системного явища на національному, регіональному і глобальному рівнях». Слід погодитися з думкою П. Кучмія, що «такий підхід дозволяє всебічно розглянути процес взаємодії культур на всіх рівнях, визначити його механізми та принципи, виокремити головні чинники цього процесу, з'ясувати взаємозв'язки і на цій основі зробити узагальнення і висновки» [1, с. 52].

В процесі вирішення конфліктів важливу роль має інтеркультурний діалог, який є засобом взаємодії між представниками різних культур та призводить до поліпшення взаємовідносин і більш глибокого розуміння один одного. Він може бути використаний для посилення політичного діалогу та досягнення домінуючих цілей. Інтеркультурний діалог може бути використаний для відновлення політичної стабільності та підвищення доступу до політичних прав в окремих культурах та суспільствах. Інтеркультурний діалог може допомагати представникам різних культур вирішувати суперечки, розуміти потреби та цілі, підтримувати міжнародну співпрацю. Такий вид діалогу може допомагати у розширенні прав та захисту різних соціально-політичних, національних чи релігійних меншин.

Сьогодні можна виділити дві моделі міжкультурних комунікацій: літеральна та комунітарна. Вони обидві виходять з індивідуального суб'єкта комунікації, тобто

схиляються до номіналістичної версії культури. Але їх розрізняють суттєві розбіжності у розумінні природи людини. Саме у площині уявлень про структуру та характер функціонування особистості і різниця між цими стратегіями. Ні ліберальна, ні комунітарна стратегії не вільні від проблем та можливості використання їх для політичних маніпуляцій. Це робить дослідження міжкультурних контактів актуальним та своєчасним.

Висновки. На рівні геополітичного простору важливо шукати ті шляхи міжкультурної взаємодії, які здатні створити порозуміння людей, народів, держав, тоді, коли жодні інші аргументи не можуть змусити їх зблизити свої позиції щодо принципових геополітичних питань. Це дасть можливість відновити втрачені зв'язки людини з природою. Сучасний світ слід вважати продуктом спілкування представників різних культур, а в умовах різкого зростання рівня транскордонних переміщень простір міжкультурної комунікації охоплює всю планету. Така взаємодія не лише глобальна, вона безперервна та складається як з незліченних особистих контактів між людьми, так з опосередкованих форм комунікації.

Можна сформулювати основні напрямки розвитку міжкультурної взаємодії на геополітичному рівні: підвищення багатобічності у політичних рішеннях та правилах; розвиток діалогу між державами, які базуються на принципах уваги та взаємоповаги; розширення міжкультурного співробітництва, що базується на взаєморозумінні та підтримці; формування міжнародних конструктивних партнерств та спільних проектів; створення механізмів, які допоможуть прийняти та застосувати міжкультурні правила; посилення світового взаємозв'язку та підтримки між культурами та народами.

Література

1. Кучмій, П. (2003) Міжкультурні комунікації: структура і динаміка процесів. *Культура народів Причорномор'я*, 37, 52–55.
2. Печко Н. (2014) Проблеми міжкультурної комунікації: обмовки політиків. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. URL : https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/4586/1/mov_univers_2014.pdf.
3. Слющинський Б. (2020) Міжкультурна комунікація як віддзеркалення сучасного рівня культури. *Міжкультурна комунікація і глокалізаційні процеси у соціологічному вимірі*. Маріуполь: МДУ, 85.

Катерина Шевченко

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри китайської філології
Київського національного лінгвістичного університету
м. Київ, Україна*

ДИСКУРСИВНІ МАРКЕРИ М'ЯКОГО ВПЛИВУ У ДІЛОВОМУ ТЕКСТІ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

Ключові слова: дискурсивні маркери, китайська мова, ділова комунікація, м'який вплив.

Китайська мова, як засіб ділового спілкування з одним із найпопулярніших ділових партнерів у сучасному світі, привертає увагу багатьох сучасних фахівців перекладу та науковців-лінгвістів, в тому числі й українських. Дослідження ділового дискурсу китайської мови в Україні проводиться з різних ракурсів, але останнім